

ART i SPORT

Any I. — Girona 19 Setembre 1915. — Núm. 19

Preu de cada exemplar: 10 céntims

“ART i SPORT” Revista quinzenal
Direcció i Administració: CALDERERS, 21, p.—S’admet col·laboració. No se tornen els originals. Dels treballs que se’ns remeti, en son responsables llurs autors.

DEL MÉU PASSAT

JOSETTE

(Segueix)

Ens varem dar les mans per a despedir-nos per aquell dia, tot prometent-nos amistat franca.

L’endemà, va venir somrienta, com de costum. Jo ja l’esperava. A l’ésser apropi meu, se va assentar tot diguent.

—Avui no tenim pas que parlar de coses tristes. Porto ja una idea fixa. Desde que he sortit de casa que no penso en res més. No us penseu pas que siga una cosa extraordinaria, és un desig, que tal volta, us farà somriure, però tan-se-val. Vull que’m parleu de París, que sense haver-hi estat mai, m’atrau i me transval-se ’l pensament, i sento fervents desitjos de volar cap amb ell. He sentit contar-ne tantes coses!

Veritat que vós sereu tant amable de complaurer-me?

—Per què no?

—Doncs parleu.

—Sí que us en parlaré, encara que ’l recordar-lo me transval-si el pensament i me fassi entristar.

—Si us ha d’entristar no cal que me’n parleu.

—No hi fà res, sabré dominar-me. Jo us en vull parlar.

Vareig parlar-li de París, esplanant-li detalladament tots els misteris, els seus atractius, els seus encisos i del ambient d’alegria i plateriositat que arreu hi regna, que fà sentir emocions desconegudes i que un sent el goig de viure, per que la vida no la troba pesada entremig d’ aquelles multituds, que sempre

resten alegres i que barrocrament van cridant, crids incomprendibles, fent translluir, per tot, les dolços tradicions i aixecant el seu misteri, que fà sentir les fricçanes de tota mena de sentiments.

Ella, la Josette, amb els ulls baixos, m’escoltava en ver reculliment, i jo anava parlant, parlant de París, i com més anava, més recordava tots el sentiments i les dolços emocions de goig i alegria que jo havia sentit, donant, en les meves paraules tota la claritat possible, perque ella ho comprengués tot ben bé. Si parlava en sentiment i amb emoció de la anyorança. El record d’ aquell París ditjós era encara tant recent!

Ella, va comprender la meva emoció. Va alçar els ulls, i me mirà amb suavitat. Vareig veurer translluir, en els seus ulls, la passió que dintre seu jo l’hi havia despertat.

—Oh, que me plau tot lo que’m dieu—va dir tot somrient en dolçesa—Com le somniat aquest París ditjós, tal com vos me l’heu explicat! Cóm me plauria poguer sadollar-me d’ aquest ambient! Cóm s’avindrà al meu temperament amb aquesta vida! Al sentir-me parlar d’ aquesta manera us estranyarà, això ja ho sé. Però què hi puc fer, pobre de mí! si el meu temperament necessita emocions de goig i alegria, i el meu cor me demana sentiments desconeguts?

Jo prou voldràs aplacar totes aquestes coses, però no puc. Vull riure sempre. Aquesta santa emoció, ja de petita que me dominava—i fent un moment de pausa, va sospirar fonsament, i va prosseguir.

Recordo tantes coses d’ allavors!

Fins sento templacions d’ explicar-vos les emocions que sentia.

—Podeu esplicar, que us escoltaré ben atent.

—Doncs, ho vaig a fer.

FREDERIC THONET
(Seguirà)

Camí del Congost

Mandrosament pel camí enllà,
va la carreta; els bous l' estiren
com qui rès fà, i qui la mena
mig emmandrit per tanta calma
i el pas tan lent que fà hores porta
apar s' adormi caminant.

Era a trenc d' auba aquest matí
que 'l bon pagés obría l' estable
cenyint els bous a la carreta.
El jorn passat omplert l' havia
dels fruits cullits per la mestressa
en el moment que 'l sol perdia 's
darrera les muntanyes llunyes.
I el bon pagés, vers a mercat
ara camina lentament,
acompanyant a la carreta.
Si treu bon preu del fruit que duu
dos xics garris farà de compra.
—Per la mestressa ric tresor!—
diu el bon home en tant camina.—
Amb tota cura els criàrà
i aixís que vingui l' hivernada
entre rialles dels infants
serán occits. I dins la gerra,
fets a bocins, serán guardats
com la més rica confitura.—
I el bon pagés, pel camí enllà
segueix darrera la carreta.

F. SALVADOR I ROSÉS.

SOMNI

Aquesta nit he somniat,
que ben apropi teu estava,
i amb un bés acariciava
ton bell rostre delicat.
Al sentir-te amorosida
de mos llavis un petó,
m' has guaitat indecisa,
i has baixat ton caparró.
Què pensaves vida meva,
quan amb veu tremolosa,

i el rostre color de rosa
me deies soc tota teva?
I al freqüent dels llavis ardents,
t' han fet tornar tota roja,
m' has contat amb dalec boja
deliris i pensaments.

De sobte, m' he despertat,
adeu oh, grata il·lusió,
en lloc de ton caparró,
el coixí havia besat.

JOSEP IGLESIAS.

S. Feliu de Buxalleu.

D' Art

Podem fer constar que malgrat haver cessat
de Director el company En M. Planas Marull,
no per això ha deixat de formar part de la Re-
dacció, seguint tant entusiasta com sempre.

* * *

Hem rebut dos comunicacions. En l' una
sens participa que durant les properes Fires i
Festes, funcionarà en el Centre Moral la sec-
ció d' aficionats que dirigeix el Sr. Runduar, i
en l' altra que hi actuarà la Secció «Tallaví».

En què quedém?

* * *

El Foment del Teatre Català creient ja in-
convenient un nou plaç dels molts que ha do-
nat l' ajuntament al fer-se-li la demanda d' ai-
xecar al Parc de Barcelona, un bust que per-
petui la memòria del gran actor català, l' Iscle
Soler, ha prèst l' acord d' empindre 's dita obra
obrint una suscripció pública encapsalant-la l'
entitat amb 100 pessetes.

Un cop es tinguin reunits els diners neces-
saris, s' encarregarà la construcció del bust a
un conegut escultor.

Els donatius poden remetre's al local de
l' entitat, Boters, 16, primer.

* * *

La vella cabanya
del jove pastor
a ras de muntanya
hi porta alegror.

La veig tota blanca,
voltada d' ocells;
l' amor també hi tanca,
amb somnis més bells...

La verge la besa
quan fosca és la nit...

MARGARIDA

Escoiti... i Tindrà la bondat d' anar-se 'n?

ADRIA

Desseguida!... Dongui'm la clau, i veurà que depressa fujo!

MARGARIDA

No sava que jo era aquí? Que estic sola? Que no està bé,
que un home...

ADRIA

Ep!... Es que jo no ho soc...

MARGARIDA

D' home?

ADRIA

Es clar; Jove; jo soc jove. No més tinc vint anys. d'altra cosa

MARGARIDA

Jo menos; disset. Li sembla que està bé estar sols aquí?

ADRIA

Per a mi, gens... Però no 'm compti rès. Vés que m' expli-
ca ara! Això, ha de exclamar-se a la seva mama i al meu papa.
Se veu que no tenen gaires modos.

MARGARIDA

Es que no vui casar-me!

ADRIA

Menos ganes en tinc jo, si ho sabés. No vui cabories: soc
ditxós ara. No vui ser esclau!...

— 8 —

AMOR INFANT

DIÁLEG FESTIU

EMILI GRAELLS CASTELLS

Estrenat en el Teatre «PICAROL» de Badalona,
a la nit del 2 d' Abril 1915.

GIRONA:
IMPRENTA I LLIBRERIA DE DOLORS TORRES
Pl. de la Constitució, 9
1915

ESCENA ÚNICA

A l' aixecar-se 'l teló, paua un xic llarga. A poc se senten veus a dins; s'obra la porta i uns braços empènyen a la *Margarida* a dintre l' habitació, i se sent la clau que tanca la porta.—Al poc temps, passa lo mateix a l' *Adrià*, que entra enfurismat, i no s'adona de la noia.

MARGARIDA

I què son tocuts!... Volen de totes maneres que 'm casi amb l' *Adrià*! Un jove que apenes coneix, i que jo no estimo... i i per força!... Jo que no he estimat mai! Es a dir, mai, mai... Sí; sois he dut carinyo a la mamà i a Sor Eugenia, la mestra del convent... Lo més bò, és que 'm tancan... Es divertit, però fa enrabiart...

ACTUS
Se'n va a seure cap al fons, mig amagada. Entra *Adrià*.

ADRIÀ

Això és crudel! Sagnant! Fer-me entrar aquí a empentes i rodoløns, tot perquè volen que 'm casi amb la *Margarida*... Això no té perdó de Deu! Cá!... No estic per dones!... No les puc veure... Jo no vui casar-me per conveniencia!...

MARGARIDA

Eh!... Quina vergonya!...

ADRIÀ

Ella!... Ho comprehenc tot... Això és un complot del papà!...

PERSONATGES

DECORACIÓ:

Sala ben amoblada. Única porta la del fons, que, al obrir-se, se veurà un corredor que va en altres llocs de l'habitació.

Srta. Peppita Fornés

Sr. Joan Gili

MARGARIDA

ADRIÀ

DIRECCIÓ: *Terradas-Cases*

L'acció en nostra ciutat.

EPOCA ACTUAL.

Aquesta obra és propietat del autor, qui s' reserva tots els drets.

La SOCIEDAD DE AUTORES ESPAÑOLES és l'autoritzada per a l'elaboració dels drets de representació.

Francesc Llinàs i Correllas

*Xumil proya d'amistat
en la seva seva llinda
de son amic,*

Emili Graells Castells

Cantaire li adreça
un ritme infinit...

La vella cabanya
del pobre pastor
té una cosa estranya
que borra 'l dolor.

EMILI GRAELLS CASTELLS.

Nostra mitja taronja

No 't fiis d' una dona que 't digui que molt t' estima. Una bona mare ho diu poques vegades.

* * *

El visionari creu amb les llàgrimes de la dona.

* * *

En la divertició i el luxo, regna l' amor de la dona.

* * *

Si posem en mans d' una dona un llibre educatiu i un altra de «modes», obtarà pel darrer.

* * *

A la dona la preocupa més l' amiga que l' amic.

* * *

Si poguessim veure les transformacions del cor d' una dona, mai més creuriem amb «Cúpido.»

* * *

La dona gelosa és tant temible com la mort.
I pensar que l' amor és vida!

P.

INTIMA

Jo t' he somniat
i en lo somni he fruit les belleses més grans de [la vida
Jo no he vist en tú, la figura ideal d' una [fada
ni he sentit el desig de ta carn envellutada
ni 'l dels ardents llavis que pareixen el petó
escarni d' un amor plè de puresa.
Has aparescut davant meu com verge immaculada [lada
i alçant els ulls al cel d' atzur
he dit a mon Deu
aquesta ha d' ésser ma estimada.

ROSEND MARTI.

Sportisme

«Strong F. C.» contra el «F. C. Palamós», guanyant el primer per 6 goals a 1.

El diumenge passat i davant extraordinari públic tingué lloc en el camp del «Strong» un important partit com poques vegades.

A les 3'35 i baix les ordres del referée senyor Martorell, s' alinearen els bandos en la següent manera:

«F. C. Palamós»: Joan, Arlá, Martinench, Comas, Puntas, García, Sánchez, Canals, Salvador, Goday i Humbert.

«Strong F. C.»: Moya, Roca, López, Quintilla, Casellas, Ferrer, Boada, Fontás, Hormeu, Gómez i Alexandre.

Començà el partit amb molts d' ànims, apoderant-se de la pilota els davanters del Strong, quins en una bonica combinació arribaren fins la meta que defensava En Joan, conseguint En Fontás el primer goal de la tarda.

Reanudat el joc, se noten boniques jogades en ambdós bandos, fent l' «Strong», diferents incursions al camp contrari; es tirà un corner contra el «Palamós», sens resultat. En una arrancada del «Palamós», es tirà un altre corner contra l' «Strong» també sens resultat. La lluita se feia interessant per moments, entrant En Fontás, el segon goal d' un passe de l' Hormeu.

D' aquest moment el «Palamós» efectué algunes arrancades vers la meta gerudent-se que era ben defensada per En Moya. En un d' aquests atacs els del «Strong» entraren la pilota, arribant l' hora del descans amb aquest resultat: «Strong» 2; «Palamós» 1.

Després de pocs minuts de descans, començà la 2.ª part: el «Palamós», efectuà solšament algunes arrancades, tirant-se un corner contra l' «Strong» sens resultat. Allavors s' accentuà de nou el domini del «Strong», sobre l' seu adversari, conseguint l' Hormeu tres goals, un d' un penalty que fou magistral. Poc abans d' acabar la lluita es tirà un altre corner contra el «Palamós» que aprofità en Casellas, per a marcar l' últim goal de la tarda, donant-se fi al partit amb el resultat de 6 goals contra 1 a favor del «Strong».

Els millors foren: del «Palamós», Salvador, Martinench, Arlá, Goday i Canals.

Del «Strong»: Casellas, Hormeu, Fontás, López, Roca i Moya.

El referée Sr. Martorell, cumplí bé i amb imparcialitat.

FOOT-BALL: DEL ENTRENAMIENTO

Sería evidentemente absurdo establecer un método de foot-ball como un método de boxeo o esgrima; pero lo sería aún más, poner un balón ante un individuo y decirle sencillamente: Ahí tienes eso, pega patadas.

El capitán debe reconocer primeramente si el debutante tiene la rapidez del delantero, la resistencia del medio, la solidez del zaguero o la agilidad del guardameta,

Sólo hay un método inmutable y desde luego muy difícil de practicar: el «dribling». El jugador, como he dicho anteriormente, debe de guardar siempre el balón bajo su inmediato dominio, y por consiguiente entre sus pies. Los pasos serán cortos, para que sea más rápido el cambio de pierna, si hay que pasar la pelota a derecha o a izquierda, y la punta de los pies vuelta hacia afuera para que el balón sea empujado con los tobillos a cada paso. El dribbling se practica solamente para forzar el paso en caso de pelea; es evidente que no habiendo nadie delante del jugador, éste irá más de prisa, corriendo detrás del balón y empujándole únicamente cada dos pasos.

El juego individual tiene que ser primariamente la única preocupación del capitán. Cuando esté seguro que la instrucción de cada uno de los jugadores es suficiente, debe proceder a los movimientos en conjunto por las diversas líneas.

Puede comenzar por los delanteros, cuyo juego tiene que estar perfectamente unificado, haciéndoles efectuar carreras pases, es decir, que colocados los cinco equipiers en una misma línea, partirán a gran velocidad y pasándose al mismo tiempo.

Este movimiento, que puede ser sostenido por los medios para que de este modo se acostumbren a su papel de reserva, sirve a los jugadores para que acquieran mutua confianza y aprendan la manera de arreglar el golpe para hacer un pase largo o corto. Los equipiers tienen que ingenierse naturalmente en varias de sus combinaciones.—*H. Desgrange.*

Avís d' Administració

Preguem als subscriptors de fòra que encara estant en descubert del segon i tercer trimestre, es posin al corrent de pago per la bona marxa de l' Administració.

TRIBUNA LLIURE

A les Càmaras de Comercio espanyolas y a todos los que directa o indirectamente tengan obreros a su servicio.

(Conclusió)

Procurad en tercer lugar, y en provecho de todos, que el obrero, o los obreros, veamos aumentar todos nuestros salarios, hoy tan restringidos, a fin de que podamos nutrirnos como merecemos y podamos vestirnos con mayor decencia y vivir de esta suerte lejos de la miseria con mayor holgura.

Cread, en fin, verdaderas Cajas de Pensiones para la Vejez tal como existen en varios puntos extranjeros, al objeto de que los obreros al llegar a la edad del desgaste total de fuerzas, podamos vivir sin necesidad de acudir a un asilo o implorar vergonzosa limosna por las calles.

Obligad por nosotros y en provecho propio, que todos los acaparadores de artículos de primera necesidad, se ciñan para la venta de los mismos a tarifas verdaderamente económicas a fin de que los obreros cesemos de una vez de mirar que mientras ellos se enriquecen y viven con holgura, nosotros bajemos paulatinamente a la tumba víctimas de una tisis inevitable.

Si ello os conviene, hacedlo, y veréis que sin necesidad de leyes especiales, los obreros nos quedamos aquí bendiciendo el suelo que nos vió nacer y a la madre patria que nos cobija.

Bonmatí, Agosto de 1915.

JOAQUÍN JOLIS

PENSAMENTS

Sens amor se véu la mort, i amb amor la mort és vida.

* * *

L' amor endolceix tan el sacrifici, que el converteix en plaer.

* * *

Desgraciadament quan el cor se dorm no somnia.

* * *

No pot dir-se virtuós, qui no tingui llibertat.

* * *

El ball, no és altra cosa que un mercat aont el jovent, boi abraçats, contan a cau d' orella petiteses del còs que mai han arribat a l' ànima.

IL·LÚS.